

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Fiskeridirektoratet
Postboks 2009 Nordnes - 5817 BERGEN

Mattilsynet Hovedkontoret
Postboks 383 - 2381 BRUMUNDDAL

Deres ref

Vår ref
200601881- /RB-1

Dato
8. april 2008

Hardangerfjorden - Nye forvaltningstiltak

Det vises til tidligere kontakter, brev og møter om tilstanden i Hardangerfjorden.

1. Bakgrunn

Fiskeri- og kystdepartementet deler Fiskeridirektoratets og Mattilsynets bekymring for situasjonen i Hardangerfjorden, ut i fra bæreevnen i fjorden, sykdoms- og helsesituasjonen, tilstanden i de viltlevende bestandene av laks og sjøørret, samt næringens langsiktige utviklingsmuligheter.

Hardangerfjorden er landets tettste oppdrettsområde og har spesielle og særegne utfordringer. Fjorden har allerede mange lokaliteter i bruk og stor biomasse av oppdrettsfisk, og det foreligger i tillegg pr dato søknader om betydelige kapasitetsutvidelse.

Fiskeri- og kystdepartementet vurderer det slik at situasjonen i Hardangerfjorden nå krever spesielle forvaltningsmessige grep. Det er viktig for departementet å sikre en videre bærekraftig forvaltning av oppdrettsnæringen i Hardangerfjorden. Dette må gjøres både gjennom forvaltningstiltak og forskning. Parallelt med tiltakene i dette brevet, vil Fiskeri- og kystdepartementet tilskrive Havforskningsinstituttet for å sikre at forskningsaktiviteten knyttet til forholdet mellom havbruk og fjordøkologi skal styrkes.

Vi vil også sende kopi av dette brevet til berørte oppdrettsorganisasjoner slik at de får anledningen til å komme med eventuelle umiddelbare kommentarer.

2. Instruks

På grunnlag av ovenstående, og med henvisning akvakulturloven §§ 1, 6, 9, 10 samt matloven §§ 1, 7 og 19 gir Fiskeri- og kystdepartementet Fiskeridirektoratet og Mattilsynet følgende

instruks:

Med virkning fra i dag pålegges Fiskeridirektoratet og Mattilsynet å iverksette særskilte tiltak innenfor et område, heretter kalt Hardangerfjorden, som består av følgende fjordbasseng: Hardangerfjorden, Klosterfjorden og Bømlafjorden, jf. også vedlagte kart. Dette begrunnes ut i fra fire hovedhensyn:

- fjordområdets bæreevne
- forhold knyttet til fiskehelse og parasitter
- viltlevende bestander av laks og sjørøret
- næringens langsiktige utviklingsmuligheter

Tiltakene er:

1) Det skal inntil videre ikke klareres nye lokaliteter eller tillates utvidelse av eksisterende lokaliteter i sjø av oppdrettet laks, ørret og regnbueørret i Hardangerfjorden.

Lokalitetsklareringer i sjø i Hardangerfjorden, herunder tillatelse til flytting til en annen lokalitet innen Hardangerfjorden, kan likevel gis etter konkret vurdering, såfremt dette gir en samlet og klar gevinst i forhold til de fire hovedhensynene nevnt ovenfor.

2) Eksisterende søknader innenfor området som pr i dag ikke er ferdig behandlet, skal få skriftlig tilbud om å trekke søknaden mot å få refundert saksbehandlingsgebyret, jf. akvakulturloven § 26 og gebyrforskriften § 4.

3) Muligheten til flytting ved melding, jf. laksetildelingsforskriften § 37, suspenderes i Hardangerfjorden ved endringsforskrift fastsatt i dag. Endringen trer i kraft straks. Det innebærer at det innføres søknadsplikt ved flytting til allerede klarerte lokaliteter.

De fire hovedhensynene nevnt ovenfor skal inntas i Fiskeridirektoratets vurdering av om en skal godkjenne samlokalisering i Hardangerfjorden. I denne vurderingen skal en legge vekt på om innmeldingen i praksis innebærer en faktisk økt oppdrettskapasitet eller økt sannsynlighet for økt belastning fra oppdrett i Hardangerfjorden, eller en mer uheldig fordeling av belastningen i det samme fjordsystemet.

Dette punktet gjelder også for søknad om samlokalisering fra selskap som ikke omfattes av laksetildelingsforskriften § 37, dvs. ikke samme konsern.

4) For alle settefisklokaliteter som drenerer til området, skal Fiskeridirektoratet føre særlig tilsyn i forhold til kravet om forsvarlig drift, jf akvakulturdriftsforskriftens § 5, men også krav til beredskapsplan, § 7, og plikten til å forebygge og begrense rømming, § 31.

5) Fiskeridirektoratet skal ha særskilt oppmerksomhet mot passivitetsbestemmelsene, som forutsettes håndhevet konsekvent.

6) Fiskeridirektoratet og Mattilsynet skal ta hensyn til Hardangerfjordens særskilte status ved planlegging av sin kontroll- og tilsynsvirksomhet innefor sine respektive porteføljer.

3. Ny forskrift

Det skal utarbeides en egen forskrift for hele eller deler av Hardangerfjorden som skal sikre at hensynet til miljø, helse og bærekraftig utvikling av oppdrettsnæringen ivaretas.

Fiskeridirektoratet skal i samarbeid med Mattilsynet utarbeide forslag til slik forskrift. Vi vil be om at relevante sektormyndigheter, samt regionale og nasjonale interesseorganisasjoner konsulteres i dette arbeidet på egnet måte.

Departementet tar utgangspunkt i at forskriften hjemles i akvakulturloven § 1 og § 10, jf § 6 og § 9, samt matloven § 7 og §19.

I arbeidet med forskriften bør det vurderes nærmere hvordan en skal behandle søknader om nye tillatelser og utvidelser av eksisterende akvakulturtillatelser i området.

Det må videre vurderes å regulere samlokalisering av akvakulturvirksomhet i området, herunder eventuelle vilkår for slik samlokalisering. Departementet presiserer at flytting av virksomhet ut av området kan tillates. Det bør videre vurderes om det er nødvendig å redusere det samlede produksjonspresset i området. Dersom det er nødvendig med produksjonsbegrensninger, bes det utarbeides forslag til egnede tiltak.

Vi ber om at utkastet til forskrift sendes departementet i september d.å.

Med hilsen

Magnor Nerheim
ekspedisjonssjef

Yngve Torgersen
avdelingsdirektør

Kopi: Miljøverndepartementet
Havforskningsinstituttet
Veterinærinstituttet
Direktoratet for naturforvaltning
Statens forurensningstilsyn
Fylkesmannen i Hordaland
Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
Norske sjømatbedrifters forening